

Index Rerum & Verborum.

ib. nu. 13. Rescripta dispensationum super hac Irregularitate, semper ad Episcopum & non ad Officium diriguntur, ibid. nu. 17. Clausula ordinaria pro hac dispensatione, & clausula specialis super defectu oculi Canonis, ibid. n. 19. Irregularitas ex crimine inducitur ex quocumque peccato mortali post Baptismum admisso, ibid. c. 6. tot. nu. 2. &c. In differens erat five crimen esset publicum five occultum, ibid. n. 6. Quamvis hac disciplina duraverit, ibid. n. 7. Eius adhuc hodie quaedam manent vestigia, ib. n. 8. Hodie proprietatem inducitur ex criminibus in iure expressis, & quoniam illa, ibid. num. 10. Crimina publica quae infamiam inducunt speciem quandam habent Irregularitatis, ibid. nu. 13. Sufficit infamia facti, ibid. nu. 14. Episcopus potest occultum criminiosum ab ordinibus repellere, item a susceptis suspendere, ib. nu. 24. In Irregularitate ex crimine occulto potest Episcopus dispensare, ibid. n. 17. Quodam crimine hic dicitur occultum, ib. n. 18. Irregularitatem semper induxit homicidium etiam pro consecratione propriae vitae, p. 2. t. 10. c. 7. tot. num. 4. s. Primus Clemens V. excepit homicidium pro consecratione vitae propriae, ibid. nu. 8. Sub hac decisione Clementis V. non comprehenditur homicidium commissum in defensionem honorum, vitae, parentum, liberorum aut in defensionem Patriae, &c. ibid. nu. 10. 11. 12. Sufficit quod sit voluntarium indirecte, & ex quibus principis hoc iudicari debeat, ibid. nu. 14. & seq. In dubio an quis incurrit Irregularitatem, debet se pro tali gerere, ib. n. 5. &c. 22. &c. Homicidium voluntarium ex mente Tridentini, est homicidium directe voluntarium, ib. num. 25. Difficillime in eodispensatur pro Ordinibus vel Beneficiis obtinendis, ibid. nu. 26. Formula dispensationis pro Ordinibus vel Beneficiis ante susceptis, ib. n. 28. In homicidio occulto non voluntario iuxta mentem Concilii Tridentini dispensat Episcopus, ib. n. 31. JUBILAEUM. Jubilaei prima institutio & forma per Bonifacium VIII. p. 2. t. 7. c. 4. tot. Non concessum nisi personaliter visitantibus Limina Apostolorum, ibid. n. 5. Contractum ad annum quinquagesimum per Clementem VI. ejusque contractionis ratio, ibid. n. 6. Quanta multitudo ad eas Indulgentias lucrandas Romam perrexit, ibid. n. 11. Postea diversis vicibus tempus Jubilaei contractum, & remansit ad annum vigesimum quintum, ibid. n. 12. 15. & seq. A quo tempore ad alias Ecclesias extensum, ib. n. 16. A quo tempore data potestas, pro eo tempore, Confessariis ad absolvendum a casibus reservatis & commutandi vota, ib. nu. 19. Conditiones adimplendae, & quid de iis populus intrudendus, ib. n. 22. 23. JUDEX. Judex publicus idem quod saecularis, olim opponebatur Judici Ecclesiastico, p. 3. t. 1. c. 3. n. 23. Judex Ecclesiasticus in causis Civilibus suae Jurisdictionis, tenetur sequi ordinationes Principum & Consuetudines locorum, ib. t. 2. c. 2. n. 21. Judices ordinarii quinam dicantur, p. 3. t. 5. c. 1. tot. n. 3. Jure suo Episcopus est Judex totius suae Diocesis & omnium personarum ejusdem, ib. n. 8. 9. Quia ratione Praelati inferiores & Archidiaconi sensim facti sunt Judices ordinarii, ib. n. 18. Judex Delegatus quis dicatur, & quomodo differat ab ordinario, & quo tempore eorum officium invaluerit, ib. c. 2. n. 1. & seq. Judices Delegati a Pontifice possunt subdelegare, & hujus ratio, ibid. nu. 11. &c. Ad quae & in quos se extendat illorum auctoritas, ib. n. 16. Quoniam personae possunt in Judices delegari, p. 1. t. 8. c. 1. n. 7. & t. 3. t. 1. c. 2. n. 23. & p. 3. t. 5. c. 2. n. 20. & seq. Qui in Dignitate constitutus Delegatus fuit, potest dimissa dignitate, delegationem absolvere, ib. n. 26. Quinam possunt subdelegari, ibid. n. 28. Delegatio facta Ordinario transit in successorem, ibid. num. 32. Judex Delegatus ante omnia debet habere delegationem suam in scriptis, eamque Citatorialis inferere, ibid. nu. 33. Tenorem suae delegationis servare tenetur, ibid. n. 36. Si plures ad eandem causam delegentur, quoniam singulorum auctoritas, ibid. nu. 37. Si plures delegentur in solidum, quid observandum, ibid. n. 42. Improbatur quod Judices dentur ad instantiam Partis & Impetrantis ex tribus de iure electio, ib. n. 44. Judices Synodales iuxta Tridentinum debent designari in Synodo, & inde dicti Synodales, ib. c. 2. n. 25. Hodie in defectu Synodorum designantur per Episcopum de consilio Capituli, ibid. n. 28. Officialis Episcopi potest delegari, etiam si non sit ex designatis, ibid. nu. 31. Judex Delegatus neminem citare potest extra Diocesim ultra duas Dioceses, ib. c. 3. n. 2. Vide Citatio. Judex quo affectu causas examinare debeat, p. 3. t. 9. c. 2. n. 21. cum seq. & nu. 45. & seq. Juramentum quod Judex in assumptione ad officium praestat, ibid. num. 25. Juramentum ejus quod nihil a Partibus accipiet, ibid. num. 26. Judices ob male iudicata frequenter sunt restitutioni obnoxii, ib. n. 29. Quandonam hodie Judex ob male iudicata in foro externo conveni-

ri possit, ibid. nu. 29. Si sit morosus in decidendis causis appellatur tamquam a denegata justitia, & agitur contra eum ad damna & interesse, p. 3. t. 7. c. 4. n. 48. Difficiliter habeantur boni Judices, ubi viget venalitas Officiorum, p. 3. t. 9. c. 2. n. 31. Varia mala & incommoda ex illa venalitate proficiunt, ibid. n. 33. & seq. Nullo privato affectu Judex duci potest & alienus esse debet a casu pro amico, ib. n. 47. 48. Quia si omnibus attentis causis maneat dubia, ibid. n. 49. 50. Qualitates in Iudice requiritur, ibid. n. 51. Vide Assessor, Officialis. JUDICIUM. Judicia Ecclesiastica in civilibus multis saeculis fuerunt sine strepitu forensi & quasi species compromissi, p. 3. t. 1. c. 3. n. 1. 2. &c. & t. 7. c. 3. n. 20. & t. 9. c. 2. Forma Judicii Ecclesiastici in primitiva Ecclesia, p. 3. t. 5. c. 1. n. 15. &c. Quandonam, & qua occasione strepitus forensis intravit, ib. n. 32. & t. 7. c. 1. n. 1. Votum Ecclesiae est ut eliminetur, praesertim in causis Clericorum, ib. nu. 16. Quid Judicium stantem moderna forma Judicii faciendum, ibid. n. 17. Unde factum quod forma procedendi praescripta per Decretales, Tribunalia etiam saecularia intravit, ibid. nu. 15. Etiam ante tempora Justiniani Judicia Ecclesiastica scripto fieri non poterant, nec sententiae scriptis proferebantur, p. 3. t. 5. c. 3. n. 3. 4. Quomodo Judicia Civilia hodie instruantur in foro Civili & Ecclesiastico, ib. c. 1. tot. Judicium summarij quodnam dicitur, & in quibus causis summarie procedendum, p. 3. t. 7. c. 3. n. 8. 9. & 4. n. 37. &c. In his processibus non requiritur Libellus, ib. c. 2. n. 19. Nec litis contestatio, ib. n. 18. Oportandum ut causa Ecclesiastica eo modo deciderent, ibid. nu. 20. An partes possint ordinem Juris suo arbitrio moderari, ibid. Hic modus procedendi non excludit Juramentum calumniae, ib. c. 4. n. 21. Brevissimis terminis procedendum & superflui rescandis, ibid. n. 37. 38. Decretum Concilii Tridentini quod voluit causas intra biennium terminari, ibid. n. 46. Hodie exiguis usus, & quare, ibid. num. 47. Quid obtrineat in Gallia dum Judex est morosus in decidendis, ib. n. 48. JUDICIUM CRIMINALE. Vide Causa Criminalis. JURAMENTUM. Juramentum electi in Episcopum, olim erat simplex professio obedientiae facta Metropolitanis, p. 1. t. 15. c. 1. n. 2. Quandonam & quomodo Romae devolutum, & ad modernam formam redactum, ibid. n. 4. & seq. Eiusdem analytica explicatio, ib. n. 9. & seq. Juramenta varia merito examinanda & multa abroganda, p. 2. t. 26. c. 2. n. 22. Verum Decimas mediante Juramento exigere, p. 2. t. 33. c. 1. n. 23. Non facile admittendum in exactione veldigitalium, ibid. nu. 24. Juramenta quae praestantur a Beneficiariis de defendendis bonis & juribus sui Beneficii, intellegendur alio honore Dei & adificatione proximi, p. 2. t. 26. c. 2. n. 1. Olim omnes contractus, quibus interpositum erat juramentum, deferebantur ad Tribunal Ecclesiasticum, p. 3. t. 1. c. 1. n. 36. 37. Juramentum quo Clericus renuntiabat privilegio fori, non obligabat, ib. c. 3. n. 25. 26. Jurandi consuetudo, ejus atrocitas & quomodo cohibenda, p. 3. t. 4. c. 5. n. 20. & seq. Merito procederet adversus eam sicuti adversus Blasphemiam, ib. n. 24. An compromissa fieri possint interposito juramento, p. 3. t. 5. c. 4. n. 18. Vide Ambitus, Perjurium. JURAMENTUM CALUMNIAE. Juramentum Calumniae enixe voluit praestari Justinianus, p. 3. t. 7. c. 4. n. 1. cum seq. Quomodo in plerisque Senatibus Regiis abrogatum, ejus abrogationis ratio, ib. n. 4. 5. 7. In istdem adhuc praestatur juramentum malitiae, & in quo id differat a juramento Calumniae, ibid. nu. 8. 9. In Curia Ecclesiastica servatur dispositio Juris Pontificii, quoniam illa & quandonam introducta, ibid. nu. 11. Quo iudicii tempore juramentum illud exigatur, ib. n. 14. 15. Poena recusantis illud praestare, ibid. n. 22. Quid contineat, & quomodo Patri cui indicitur debeat exponi, ibid. num. 23. Ecclesiastici praestare illud possunt per Syndicum vel Oeconomum, nisi Judex aliud mandet, ibid. n. 25. Quid hodie obtineat quoad juramentum Clericorum praesertim coram Judicibus Laicis, ibid. n. 29. Juramentum per verbum credit, vel non in responsione ad positiones adversae Partis, inductum ad restringendas probationes adhuc hodie perseverat in Curia Civilibus, p. 3. t. 7. c. 5. n. 40. Forma qua illud exigatur, & poena ejus qui sine iusta causa id denegat, ibid. num. 43. In Gallia edicto vetitum illud exigi, & quare, ibid. n. 41. Juramentum supplementarium defertur in defectu probationum, ib. c. 8. n. 2. &c. Unde sic dictum, & quando in forum Ecclesiasticum intravit, ib. n. 3. 1. Quo casu possit deferri, ibid. n. 9. 10. Reprehenditur nimis facilis ejusdem delatio, ibid. n. 11. In Gallia consuetudinaria vix ullus, & in Belgio raris ejus usus, ib. n. 16. 18. Ob periculum perjurii non defertur in Actionibus criminalibus,

Index Rerum & Verborum.

minimalibus, item famosis nec in causis Civilibus arduis, ib. n. 19. 20. & t. 8. c. 3. nu. 26. Quoniam dicantur causae arduae, ibid. t. 7. c. 8. nu. 8. Attendenda etiam personae pauperibus minus tuto deferri potest, ibid. n. 22. Non defertur nisi perenti, ibid. n. 24. A Decretis Judicis Juramentum deferente datur appellatio, p. 3. t. 10. c. 1. n. 27. JURA. Jurium exactio in admessione ad Beneficia unde introducta, p. 2. t. 26. c. 2. n. 29. Graviter taxantur ut de Simonia suspecta, ib. n. 30. An eorum solutio possit esse licita, ib. n. 32. Exactio Jurium in ordinatione suspecta de Simonia, item exactio pro literis & sigillis, p. 3. t. 30. c. 1. n. 16. 17. Moderna exactio Jurium pro licentia concedendi testamentum, in variis Diocesisibus usitata, improbat, p. 2. t. 32. c. 7. n. 23. JURA PASTORALIA. Jura Pastoralia orta ex oblationibus, p. 2. t. 1. c. 3. n. 7. &c. Pastores in administratione Sacramentorum, ab omni exactione cavere debent, quocumque pretextu, ibid. n. 8. Qua occasione similia Jura certis locis taxata, ib. n. 17. & t. 38. c. 4. nu. 51. Haec taxa non concernit nisi Officia Funeraria & matrimonium & quare, ibid. p. 2. t. 1. c. 3. n. 18. Jura haec ut cessarent in locum Decimarum Personarum, ibid. nu. 19. Haec taxatio non permitteretur in Belgio sine auctoritate Regis, ib. n. 20. & t. 38. c. 4. n. 43. Taxa Jurium Funerarium pro variis civitatibus, ib. nu. 45. & seq. Quoniam in eorum taxatione & exactione servanda, ib. num. 51. seq. & p. 2. t. 1. c. 3. tot. Tantum fuerunt inducta postquam Decimae fuerint devolutae ad Capitula & Monasteria, ib. c. 4. n. 50. In omni admessione Monasterii stipulatur Jura Parochialia manere debere salva, p. 1. t. 24. c. 3. num. 14. 17. Non convenit quod Pastores cum Regularibus super iis in eam concordata, part. 2. tit. 38. cap. 5. num. 39. Si ad concordata descendendum sit, omnis ambiguitas est cavenda, ibid. n. 40. JURA HONORIFICA. Jura Honorifica Dignitatum in quo consistant, p. 2. t. 18. c. 2. tot. Contentiones ob ea evitanda, ibid. n. 16. Ad quid praecipue instituta, ibid. n. 17. 18. Jura Honorifica a quo Honore sic dicta, p. 3. t. 25. c. 7. tot. Enumerantur, ibid. n. 4. Quid Honor Professionis, unde ortus & quomodo deferatur, ib. n. 5. &c. Quis professionaliter excipi possit, ibid. n. 8. Honor Thuris in quo consistat & unde ortus, ibid. n. 11. Quae ratio inter Jura Honorifica censetur, a qua Benedictus asperio, ibid. n. 14. Potestio aspergilli soli Episcopo competat, & prohibetur porrigi Laicis cujuscumque conditionis, & quare, ibid. n. 16. 17. 20. Honor precum in quo consistat & quibus debeat, ib. n. 21. Hujus praetextu Toparchae alique non possunt praecipere accelerari vel differri Divinum Officium, & varia super eo Edicta & Synodorum Decreta, ibid. n. 24. In quo consistat Honor Sedis, ibid. nu. 26. Tantum deferri potest Patronis ratione Fundationis, ibid. n. 27. Non Nobilibus aut inferioribus Officialibus, ib. nu. 28. In quo consistat Honor sepulturae, ibid. nu. 29. Transferitur una cum Jure Patronatus, p. 2. t. 38. c. 2. n. 49. Jura haec honorifica debentur Patronis tam Ecclesiasticis quam Laicis, p. 2. t. 25. c. 7. n. 30. Non potest Ecclesiasticus Patronus in Ecclesia ponere propria insignia, sed tantum suae Ecclesiae vel Monasterii, ibid. nu. 31. Patronus quoad Jura Honorifica praefertur Toparchae, ib. nu. 34. Quid de uxore & liberis Patroni, ibid. nu. 36. In Honoribus exhibendis recepta consuetudo servanda, ib. n. 38. Controversiae ratione horum Jurium, ad quem deferantur, ib. nu. 40. Quae ratioe probetur jus ad hos Honores, ibid. Quid Parochis & Rectoribus Ecclesiarum in hac materia incumbat, ib. n. 42. Vide Eulogia, Pastor, Primitivus. JURA FUNERALIA. Vide Jura Pastoralia, Quarta Funeraria, Sepultura. JURISDICTIO. Jurisdictio ordinaria quid sit, & quinam illam habere dicantur, p. 3. t. 5. c. 1. n. 3. cum seq. Jurisdictio ordinaria nec auferri nec restringi potest sine causa & citra ordinem juris, ibid. n. 6. An eam habeat Legati, ibid. nu. 5. Episcopus eam habet jure suo in totam Diocesim omnesque ejusdem personae, ibid. n. 8. Eam retinet donec plenè proberur exemptio, ibid. n. 10. Nullus per Diocesim eam exercere potest cum exclusione Episcopi, nisi eam plenè probaverit, ibid. n. 12. Quae forma olim Episcopi jurisdictione sua quoad decisionem causarum uterentur, ibid. nu. 13. & seq. Quomodo jurisdictionem ordinariam acquirunt Archidiaconi & Praelati inferiores, ib. n. 18. Quoniam jurisdictione, & in quas personas competat Judicibus Apostolicis Delegatis, ib. c. 2. n. 6. Jurisdictione alicui concessa in dubio cumulative non privative censetur concessa, p. 3. t. 12. c. 5. n. 23. Jurisdictionis Ecclesiasticae origo & forma est in Cap. 9. Cor. 1. quod explicatur, p. 3. t. 1. c. 1. n. 2. & seq. Jurisdictione Episcopi quodammodo Ecclesiae fuit potus Arbitrii quam Judicis & tendebat ad componendas decisiones, ib. n. 10. 34. ib. c. 3. n. 2. Van Espen Jur. Eccles. Index.

& p. 3. t. 7. c. 3. nu. 3. Constantinus & Arcadius Imperatores permiserunt partibus, ad Episcopi Judicium recurrere, ib. nu. 17. & 18. A judicio Episcopi sic electi, provocare non licebat, ibid. num. 19. Idem renovat Carolus Magnus & ejus ratio, ib. num. 30. Jurisdictionis Ecclesiasticae summa extenso saeculo XIII. etiam in causis Laicorum & quibus modis ad culmen illud ascendere, ibid. n. 31. & seq. Confederatio Procerum Galliae adversus eandem, p. 3. t. 1. c. 2. nu. 4. Saeculo XIII. Jurisdictione Ecclesiastica quoad causas Laicorum multum incepti declinatae, p. 3. t. 1. c. 2. n. 3. Quomodo sensim in Gallia quasi interierit, ib. n. 6. & seq. Quid factum in Belgio, ib. n. 18. 19. 20. In Gallia Laicus jurisdictionem Ecclesiasticam protogare & in eam consuetudine non potest, ib. n. 22. & p. 3. t. 2. c. 3. n. 15. & 18. Quid in Belgio, p. 2. t. 15. c. 7. n. 26. & 27. & p. 3. t. 2. c. 3. n. 15. & seq. Rationes quibus jurisdictionis Ecclesiasticae immunitio merito adscribi potest, p. 3. t. 1. c. 4. n. 2. & p. 3. t. 2. c. 4. n. 48. & 50. & p. 3. t. 10. c. 1. n. 41. Jurisdictione Criminalis Ecclesiastica olim erat latissima quoad omnia crimina etiam Laicorum, p. 3. t. 4. c. 1. nu. 1. Forum contentiosum usque ad saeculum XII. non distinguebatur a foro Penitentiali, ib. n. 10. & p. 3. t. 11. c. 2. n. 14. Quomodo Episcopi tunc procederent in inquisitione & punitione criminum, p. 3. t. 1. c. 1. n. 20. Ea distinctio in causa fuit diminutionis Jurisdictionis Ecclesiasticae, ib. n. 20. Quoniam delicta eidem manserint subiecta, ibid. nu. 28. & seq. Quoniam Jurisdictione competat Decanis & Capitulis quoad excessus suorum Subditorum, p. 1. t. 11. c. 2. n. 5. 8. & 12. Vide Forum Competens. JUS DEVOLUTIONIS. Vide Devolutio. JUS PATRONATUS. Vide Patronus. L. LAUDUM. LEGATUM. Legatorum piorum causa in Gallia institui solent per Procuratorem Regium, coram Parlamento excluso Episcopo, p. 3. t. 2. c. 2. n. 15. & 16. Aliud obtrineat in Belgio, ib. n. 18. & seq. Episcopi Cura Piorum Legatorum incumbit, etiam in locis ubi non habent eorum cognitionem, ibid. n. 28. & 29. Idem incumbit Parochis pro executione pia voluntatis suorum Subditorum, ibid. n. 34. Cavere tamen debet omnem speciem avaritiae, ib. n. 37. Vide Fundatio, Hospitalis. LEGATUS A LATERE. Legati a Latere quinam dicantur, p. 1. t. 21. c. 1. num. 2. Eorum origo, ib. nu. 8. Reputari fuerunt tamquam Proconsoles Romani, ib. c. 2. n. 25. Uti possunt insignis legationis extra Provinciam, ibid. Eorum jurisdictione reputatur ordinaria & perpetua, ib. c. 2. num. 18. & seq. Debentur ei Procuraciones & qua moderatione, ibid. c. 2. n. 22. Eo praesente nequidem Patriarcha potest crux praeferi, ibid. c. 2. n. 26. Nec Episcopus benedicere populum, nec deferre vestes jurisdictionem ordinariam significans, ibid. Eo praesente aliorum Legatorum potestas cessat, ib. c. 2. n. 27. Legatus a Latere jurisdictionem voluntariam exercet extra Provinciam, ibid. n. 28. Conferat Beneficia in Provincia, ibid. Amplitudo potestatis ejus vel restrictio pendet ab ejus commissio- ne, ibid. n. 29. & seq. Non potest turbare ordinarios in sua jurisdictione, ib. c. 3. n. 1. Legati a Latere non recipiunt nisi cum consensu Regis in Hispania & Gallia & Belgio, p. 1. t. 21. c. 3. num. 4. 5. 6. & seq. Bullae eorum debent verificari & modificari in Consiliis Regiis, ib. n. 8. Modificationes tantum annotantur in Regestis Consiliorum & quare, ibid. n. 10. Quoniam ordinariè apponantur in Gallia & Belgio, ib. n. 11. & seq. & ib. nu. 16. & p. 2. t. 30. c. 7. num. 33. Legatus tenetur Legationem exercere per se, p. 1. t. 21. c. 2. n. 12. Potestas ejus hodie non censetur ordinaria, ibid. num. 13. Nisi forte impropre, p. 3. t. 5. c. 1. n. 5. Non potest admittete resignationes in favorem, nisi sit speciali facultate instructus, p. 2. t. 27. c. 2. n. 5. Vide Nuntius. LEGATINATI. Legati Nati quinam dicantur, p. 1. t. 21. c. 1. n. 5. Eorum origo, ib. num. 14. & 15. Amplissima olim eorum auctoritas, ibid. & cap. seq. nu. 13. Quomodo sequentibus saeculis multum imminuta, ib. c. 3. n. 14. ††† † L E.

Index Rerum & Verborum.

LEGES CIVILES.

Legum Civiliu studium Monachis, Presbyteris & constitutis in Dignitate, prohibuit sub pena excommunicationis, & quare, p. 1. r. 2. c. 2. num. 6. Legum Civiliu notitia quomodo Clericis possit esse utilis, ibid. n. 7. Quae caetela in eorum studio adhibenda, ibid. n. 8. Dispensationis loco sunt Privilegia Academia Lovasjensis & aliarum & quomodo accipienda, ibid. n. 9. Specialis dispensatio hodie in Belgio non requiritur, ibid. num. 10. Legum Civiliu studium multum florere cepit saeculo XI, in Italia & Clerici magna aviditate ei incumbere, p. 3. t. 7. c. 1. nu. 6. & 9. Quomodo ea occasione strepitus forenses in Curias Ecclesiasticas intrant, ibid. n. 11. Ad normam Legum Civiliu instituta sunt fere omnia officia in Curis Ecclesiasticis, p. 3. t. 6. c. 1. n. 1. Eorum origo & Regulae ex iisdem petenda, ibid. num. 2.

LENOCIUM.

Lenocinium quid sit, p. 3. t. 4. c. 4. n. 25. Quam detestabile crimen semper habitum fuerit, ibid. num. 26. An & quando illud incurrat maritus dissimulans adulteria suae uxoris, ibid. n. 24. & 27. Cujus fori sit illud crimen, ibid. n. 28.

LIBELLUS.

Libellus Conventionalis quid sit, p. 3. t. 7. c. 3. n. 1. Debet offerri Judici & eius autoritate Reo communicari, ibid. nu. 2. Olim etiam ante tempora Justiniani ignorus in Curis Ecclesiasticis, praeterim in Causis Civilibus, quia in iis nihil scripto agitari poterat, ibid. nu. 3. & 4. Hodie non requiritur in Causis sumariis terminandis & quanam illae, ibid. n. 8. & 9. Qua forma concipiendus & offerendus, ibid. n. 10. In eius formatione praecipue attendenda conclusio, ibid. n. 12. Libellus civilis quid dicatur, p. 3. t. 9. c. 2. n. 4. Post conclusionem in causa nulla nova facta allegari possunt sine licentia Judicis per Libellum civilem impetranda, ibid. Verum ejus occasio novum processum instituere, ibid. n. 5.

LIBELLI MARTYRUM.

Libelli Martyrum olim erant species indulgentiae, p. 2. t. 7. c. 1. n. 6. Quid illorum Librorum intuitu concedebatur, ibid. n. 7. & 8. Abusus ex eo provenientes, ibid. n. 10. Quomodo iis occurrerint Episcopi, ibid. n. 3. & seqq.

LIBELLI PRECUM.

Libelli Precum merito ab Episcopis examinandi, corrigendi & expurgandi, p. 1. t. 16. c. 9. nu. 6. Item Libelli certarum confraternitatum qui saepe multa periculosa continent, p. 2. t. 37. c. 6. n. 43.

LIBRI POENITENTIALES.

Libri Poenitentiales mediis saeculis compositi & qua ratione, p. 2. t. 6. c. 3. n. 12. Eorum descriptio, ibid. n. 13. Episcoporum autoritate probabantur & Presbyteris tradebantur, & juxta eos Poenitentias imponere renebantur, ibid. n. 14.

LIBRI PROHIBITI.

Librorum Prohibitio ad quos spectet, p. 1. t. 22. c. 4. n. 24. & seq. Varia merito in prohibitione Librorum attendenda, ibid. n. 22. Libri una Provincia prohibiti possunt in alia esse utiles, ibid. num. 23. Vide Index Librorum Prohibitorum.

LIMINA APOSTOLORUM.

Limina Apostolorum visitandi obligatio, quae incumbit Episcopis, originem habet ab Episcopis ad Romanam Metropolim pertinentibus, p. 1. t. 15. c. 2. n. 16. & 17. Olim idem erat ac Synodum juxta eadem limina celebranda convenire, ibid. Quomodo ad Metropolitanos deinde ad omnes Episcopos extensa, ibid. n. 18. Praecipuus scopus hodie est ad informandum sedem Apostolicam de statu suae Ecclesiae, ibid. nu. 22. Ea informatio fit apud Congregationem Concilii Trid. de quibus rebus, & qua forma, ibid. Episcopi Belgae & Galli non possunt accedere per se ad Limina Apostolorum sine consensu Regis, ibid. n. 15. Praxis Belgii habet ut illa per commissarium fiat, ibid. n. 24.

LITIS CONTESTATIO.

Litis Contestatio quidnam dicatur & quomodo inducatur, p. 3. t. 7. c. 3. n. 13. Processus defectu litis contestationis est irritus, ibid. n. 16. Primitus in Judiciis Ecclesiasticis solemnis contestatio in usu non fuit, ibid. n. 18. Nec hodie in sumariis requiritur, ibid. nu. 19. An per Litis contestationem hodie Lis transeat ad haeredes abque ulteriori resumptione, ibid. n. 21.

LITURGIA.

Liturgia Christi simpliciter modo in scripturis expressio Sacrificium in crucentum instituit, p. 2. t. 5. c. 1. n. 8. Apostolis tamen eorumque successoribus potestatem reliquit ritum & ordinem ejusdem instituendi, ibid. num. 9. Unde Ecclesiarum in Ceremoniis & Liturgiis varietas, ibid. num. 15. & seq. Illa nullatenus obest unitati fidei, ibid. num. 23. Propriae Ecclesiae ritus servandus, ibid. num. 24. Multa hodie in Ceremoniis habentur pro lege quae ex abusu irreperunt, ibid. nu. 28. Unde plura in iis oblecta, ibid. n. 29.

Liturgia qua usi sunt Apostoli a S. Justino descripta, p. 2. t. 5. c. 1. nu. 12. & 13. Liturgia, quae homine Apostolorum circumferuntur, sunt supposita, ibid. n. 13.

Liturgia Ambrosiana a Romana distincta, ibid. nu. 16. Ea utitur Ecclesia Mediolanensis & eam retineri voluit S. Carolus, ibid.

Liturgia Mozarabica in Hispania viguit & unde sic dicta & a quo composita, ibid. num. 17. & 18. Abrogata tempore Gregorii VII. eique substituta Romana, ibid. n. 18. Adhuc servatur Toletij, ibid.

Liturgiam particularem habuit Gallia usque ad tempora Caroli Magni & quam illa, ibid. n. 19. 20. 21.

LOCUS PIUS.

Vide Bursa, Fundatio, Hospitale.

LUDIMAGISTER.

Ludimagistri quales astringendi, p. 2. t. 11. c. 5. num. 12. Debet emittere professionem fidei & coram quo, ibid. n. 11. Jus eos admittendi est penes Scholasticum, ibid. num. 13. Penes quos sit Jus eos admittendi in locis ubi Scholasticus deest, ibid. num. 14.

Ludimagister corruptus in materia libidinis suos discipulos, qua poena castigandus, p. 3. t. 4. c. 4. n. 40. Vide Schola.

LUDUS.

Ludus alea seu Fortunae Legibus Romanis prohibitus, p. 1. t. 2. c. 5. n. 1. Speciatim interdicitur Clericis, ibid. num. 2. Ludus aleae comprehendit ludum Chartarum, Taxillorum, & generaliter omnem alium dependentem a fortuna, ibid. num. 3. Incommoda ex his lusus provenientia, ibid. Consecratio Canonum in hac materia in totum abrogare non potest, ibid. nu. 4. Circa restitutionem lucti ex Ludo verito, quid in Belgio obtineat, ibid. nu. 6. Visio actio non conceditur ad lucrum petendum, ibid. n. 7. Qui alieni sciens pecuniam credit in Ludum aleae, repetendi actionem non habet, ibid. In Brabantia aliquando impositum vestigal aleae sed sine effectu & quare, ibid.

Ludi quales Clericis liciti, ibid. n. 8. Moderatio & discretio in iis servanda, ibid. Quomodo haec convenienter haberi possunt, ibid. num. 9.

LUDI THEATRALES.

Vide Spectacula.

M.

MAGIA.

Vide Sortilegium.

MAGISTER S. PALATII.

Magister S. Palatii jure suo est consultor Sancti Officii, p. 1. t. 22. c. 3. num. 22. Item Congregationis Indicis, ibid. cap. 4. num. 27. Ejus institutio & auctoritas, ibid.

MALEFICIUM.

Vide Sortilegium.

MANDATUM.

Vide Procurator.

MANDATA DE PROVIDENDO.

Vide Exspectativa.

MANSUS.

Mansus Ecclesiae quid dicatur, & quid contineat, p. 2. t. 34. nu. 22. Ejus immunitas concessa per Ludovicum Pium & Carolum Calvum, ibid. n. 21. & 24. Item per Decretales, ibid. n. 26. & seqq.

MANUS MORTUA.

Vide Amortizatio.

MANUTENENTIA.

Manutentiae definitio & effectus, p. 3. t. 2. c. 4. n. 42. & 43. Requisita ad litteras manutentiae obtinendum, ibid. n. 44. 45. Hodie titulo Manutentiae fere omnes cauae Ecclesiasticae devolvuntur ad Consilia Regia & quae hujus ratio, ibid. n. 46. n. 47. Incommoda quae inde oriuntur & qua ratione illis possit occurrere, ibid. n. 49. 50. 51.

MATER.

Matri an & quando credatur quis sit Pater prolis suae illegitimae, p. 3. t. 4. c. 4. n. 36. Vide Parentes.

MATRICULARIUS.

Vide Custos.

MATRIMONIUM.

Matrimonii definitio, part. 2. tit. 12. cap. 4. nu. 1. Perficitur per mutuum consensum, etiam per sola signa expressum, ibid. num. 7. & 8. Potest contrahi per Procuratorem & quodnam mandatum requiritur, ibid. num. 10. & 11. Quid operentur conditiones si contra sui Matrimonii adiciantur, ibid.

Index Rerum & Verborum.

ib. nu. 15. Matrimonium difficillime admittit conditiones suspensivas & quare, p. 2. t. 13. c. 3. nu. 6. Requiritur consensus Parentum, sed tamen ejus defectus Matrimonium non reddit invalidum juxta Concilium Tridentinum, p. 2. t. 12. c. 4. nu. 19. In Gallia videntur haberi ut invalida & in quo invaliditas illa ibidem refundatur, ibid. n. 20. Poena eorum qui sine consensu Parentum Matrimonium contrahunt, tam in Gallia quam in Belgio & quanam illas incurant, ibid. nu. 22. & 23. Poena adversus Parochos qui talibus Matrimoniis assunt, ibid. n. 24. Consensum Parentum Judex supplere potest & quis ille Judex, ibid. nu. 26. Quid Pastores conveniat agere, dum Matrimonium hoc casu coram ipsis contrahendum aut jam contractum est, ibid. n. 27. & 30.

Matrimonium a primis saeculis apud Ecclesiam solemnizata, p. 2. t. 12. c. 5. n. 1. Decretum Concilii Tridentini circa Matrimonium clandestinum, ibid. n. 3. Quis dicatur proprius Parochus, ibid. n. 6. Vide Miles, Vagus. Sufficit Parochus alterutius contrahentium, ibid. nu. 5. Non requiritur quod sit Sacerdos, ibid. num. seqq. Assistentia Parochi non est actus jurisdictionis & varia inde consecutanea, ibid. num. 17. Potest vices suas alteri delegare, sed non nisi Sacerdoti, nu. 18. An idem possit Vice-Pastor, Deservitor, vel Vicarius, ibid. n. 20. Potest ordinarius in viro Parochi licentiam assistendi alteri delegare & quanam veniant nomine Ordinarii, ibid. nu. 21. & 22. Quanam testes sufficient, ibid. nu. 24. Quanam praesentia requiratur tam in Parochio quam in testibus, ibid. n. 25.

Matrimonium clandestinum non sunt irrita in locis ubi Decretum Concilii Tridentini non est publicatum & quanam illa loca, ibid. nu. 29. & 30. An necessitas aliqua defectum Parochi supplere possit, ibid. n. 31.

Matrimonium Haereticorum coram Magistratu vel Ministro Haeretico reputatur valida & quare, ibid. n. 32. Etiam ubi altera pars est Catholica, n. 36. Foreiter talibus Matrimoniis assistentium, ibid. n. 38. Apud Graecos Matrimonium Catholici cum Haeretica jam pridem fuit irritum & quare, p. 2. t. 13. c. 8. n. 6. Secus apud Latinos, ibid. n. 7.

Matrimonium celebrata a concubinariis in articulo mortis, habentur in Gallia invalida quoad effectus civiles, p. 2. t. 12. c. 5. n. 28. Matrimonium quibus ritibus hodie contrahatur, p. 2. t. 12. c. 6. n. 4. & seqq. Analytice explicatur, ibid. In templo inter Missarum solemnias, non in domibus privatis aut post meridiem matrimonium contrahi voluit Synodus Belgicae, ibid. Benedictionis nuptialis antiquitas & ritus, ibid. n. 11. De quibus novi conjuges specialiter admonendi, ibid. n. 17. 18.

Matrimonium cum impedimento dirimente contractum debet dissolvi, p. 2. t. 14. c. 5. n. 2. Obtena dispensatione Matrimonium coram Parocho & Testibus renovandum, ibid. n. 9. Debet Matrimonii prioris nullitas utrique Parti innotescere, ibid. n. 11. Id non requiritur in dispensationibus concessis a Poenitentiarum super impedimento occulto, ibid. c. 7. n. 12. Quid faciendum si alter conjugum impedimentum fuisse sciat, sed illud probare non possit dum a Judice cogitur debitum reddere, p. 2. t. 15. c. 2. n. 21.

Matrimonium legitimum quodnam dicatur, p. 2. t. 12. c. 4. n. 2. & p. 2. t. 15. c. 1. nu. 2. Non dissolvitur per conversionem alterutrius ad fidem, etiam cum impedimento dirimente, sed non jure naturae fuerit contractum, p. 2. t. 8. c. 1. n. 4. Si Pars infidelis nolit cohabitare nisi cum injuria Creatoris Matrimonium dissolvi potest, ibid. nu. 5. Pars tamen fidelis redire compellitur si ante novas nuptias infidelis converteratur, ibid. num. 6.

Matrimonium ratum quodnam dicatur, p. 2. t. 12. c. 4. nu. 3. Dissolvitur per professionem Religiosam, p. 2. t. 15. c. 1. nu. 8. & seq. Non per votum ordinis sacro annexum, ibid. nu. 12. Nec per votum simplex emissum in Societate Jesu post probationem biennem, ibid.

Matrimonium consummatum quodnam dicatur, p. 2. t. 12. c. 4. nu. 4. Juxta Leges Civiles etiam dissolvitur per Professionem Religiosam, p. 2. t. 15. c. 1. nu. 13. Pater, Canones repugnant, ibid. De consensu mutuo licitum est conjugibus Religionem ingredi aut continentiam vovere, ibid. n. 16. Qui sine consensu conjugis Religionem intravit, redire compellitur, ibid. nu. 15. Dum unus conjugum Religionem ingreditur etiam alter ingredi debet & quare, ibid. n. 17. Datur subinde exceptio & quid tunc cavendum, ibid. n. 20. Convenit ut interveniat iudicium & auctoritas Episcopi, ibid. n. 21.

Matrimonii separatio. Vide Divortium.

Matrimonium iterari sive secundas nuptias inire tunc tantum permittitur, quando constat de morte prioris conjugis, p. 2. t. 15. c. 8. num. 4. Non sufficit aut captivitas aut absentia quantumcumque diuturna, ibid. nu. 6. Quanam probatio ad hoc necessaria, ibid. n. 7. Legibus Romanis iuxta annum a morte mariti, vidua prohibebatur nubere sub poena infamiae, alitque & harum Legum ratio, ibid. num. 8. 9. Hodie sunt abrogatae in quantum respiciunt iterationem Matrimonii, sed non in

quantum respiciunt bonum liberorum primi thori, ibid. n. 14. Vide Bigamia, Vidua. Matrimoniales cauae in Gallia ad solos Judices Ecclesiasticos spectant, etiam si coram Judice Saeculari tantum incidenter motae essent, p. 3. t. 2. c. 1. num. 1. & seq. Quid de eo statuant Concordata Brabantiae, ibid. n. 13. Causae Matrimoniales spectant primitivae ad Episcopum, ibid. n. 16. Possunt inferioribus competere ex consuetudine, sed non nisi ex immemoriali, ibid. nu. 19. Ex llylo Curiae Romanae, etiam in secunda instantia, solis Episcopis committuntur, ibid. n. 21. Varias causas Matrimoniales quae in Gallia retentantur Judici Laico, ibid. n. 26. 27. 28. Sententiae Matrimoniales ad minus quoad expensas mandantur executioni in Curis Ecclesiasticis Belgii non obstant appellatione, sed sub cautione & quali, p. 3. t. 12. c. 5. nu. 31.

MENDICANTES.

Vide Ordines Mendicantes. MENDICITAS. Mendicinas in Ordinibus Regularibus magna secum fert incommoda, p. 1. t. 29. c. 4. num. 21. & seqq. Hic occurrere volens Concilium Tridentinum, permittit ut reditus & bona in communi possiderent, ibid. nu. 26. 27. S. Franciscus primus hujus Mendicantis auctor, ibid. nu. 5. Tantum illam subsidarietate instituit & ubi opus manuum aliaque vitae subsidia deficerent, ibid. n. 32. cum seq. Petere vel accipere elemosynam extra ulultra necessitatem speciem furri reputavit, ibid. num. 34. Non convenit ut circummeant pro elemosynis tempore quo aliquis ex suo Ordine concianatur, ibid. nu. 38. Varia in quaestulationibus observanda, ibid. n. 40. 42. & 43. Sine consensu Magistratus Civilis, aegre permittitur collectio elemosynarum, ibid. nu. 39. Nec alio titulo quam laboris spiritualis, ibid. nu. 38. Qui mendicatio vivunt, paucis debent esse contenti, ibid. num. 40. S. Gregorius vult praeferi Mendicis honestos egenos in distributione quotae Pauperum, in bonis Ecclesiae, p. 2. t. 32. c. 4. n. 13. Modus Mendicantis a Gregorio XIII. praescriptus Ordini S. Antonii Viennensis, p. 2. t. 37. c. 3. num. 14. 15. Edicta Belgica verant omnem murmurationem aut asperitatem in casum denegationis elemosynarum, ibid. c. 5. n. 39.

MENDICUS.

Mendici validi, Reipublicae admodum odiosi semper fuerunt, p. 2. t. 37. c. 5. n. 7. Leges Imperatorum adversus eos, ibid. n. 8. 9. Edicta Principum Belgii adversus eosdem recentiora, ibid. nu. 11. Varia media quibus civitates & ab iisdem valeat liberare, ibid. num. 19. Edicta Principum Belgii quae mendicantem verorum Pauperum tolerant, sed restringunt ad certum locum & tempus, aliaque caetelas adhibent, ibid. n. 22. & seq.

MENSA S. SPIRITUS.

Mensa S. Spiritus an computetur inter manus mortuas, p. 1. t. 29. c. 5. num. 4. Proventus Mensae S. Spiritus, administranda sunt ut propria, p. 1. t. 5. c. 2. nu. 1. In eorum Dispensatione varia attendenda, ibid. c. 3. num. 2. & 3. Quomodo Parochus in eorum distributione intervenire debeat, ibid. n. 4. Qui elemosynis gaudent, sapienter a Parocho examinandi, ibid. num. 5. Decimis sufficientibus, injustum est, proventus Mensae S. Spiritus in portionem congruam Pastorum aut Vice-Pastorum impendere, p. 2. t. 34. c. 3. n. 17.

Mensa S. Spiritus quoque auctoritati Episcopi subdit, quando administratur a Laicis, p. 1. t. 5. c. 4. n. 1. & seqq. & n. 6. & p. 2. t. 37. c. 2. nu. 40. & seqq. Regulae generales pro rota hac materia observandae, p. 1. t. 5. c. 6. nu. 1. & omnibus sequentibus.

MERCATURA.

Mercatura Clericis specialiter interdicta, p. 1. t. 2. c. 6. num. 1. Mercaturam olim exercere permittiebantur & immunitate gaudebant & ratio ejus, p. 2. t. 34. n. 8. & 9. Postea haec licentia & immunitas merito revocata, ibid. Mercatura prohibetur in Ecclesiis & Camerariis, p. 2. t. 16. c. 1. n. 9. & t. 38. c. 2. n. 23. Item diebus Festis, p. 2. t. 17. c. 4. n. 11. Acta sive contractus iis diebus celebrati, non sunt invalida secus actus Forenses & ratio disparitatis, ibid. n. 12. Vide Festum.

Mercatorum libri & scripturae privatae quam fidem mereantur, p. 3. t. 7. c. 7. n. 59.

Mercatura Jure Decretalium praestationi Decimarum obnoxia, p. 2. t. 33. c. 2. n. 2.

METROPOLIS.

Metropoles Ecclesiasticae olim ad normam Civiliu formatae fuerunt, p. 1. t. 19. c. 1. nu. 5. Ejus ratio, ibid. n. 8. Postea junctae fuerunt, ibid. n. 10. Earum erectio devoluta ad Pontificem, cum consensu tamen Regis & auditis quorum interest, ibid. nu. 11. Archiepiscopi Remensis protestatio contra erectionem Cameracensis in Metropolim, ibid. n. 14.

METROPOLITANUS.

Metropolitano institutio est antiquissima, ibid. nu. 1. Qualis olim eorum auctoritas, ibid. n. 3. & c. 2. nu. 1. & seq. Quam partem habuerint in Electionibus Episcopo, p. 1. t. 13. c. 1. n. 11.